

Too Late To Return?

מגילת רות

א) הקריאה בשבועות

ספר אבודרהם תפלות הפסח ד"ה נהגו העולם
נהגו העולם לקרות בחג המצות שיר השירים מפני שהוא מדבר מגאולת מצרים שהיא תחלת
שעבודן של ישראל וגאולתן ראשונה שנאמר לסוסתי ברכבי פרעה. **וגם בחג השבועות נהגו לקרות**
רות מפני שכתוב בו (רות א, כב) בתחלת קציר שעורים והוא זמן הקציר. ועוד טעם אחר לפי
שאבותינו לא קבלו את התורה ולא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דמים כדאיתא
בפרק החולץ (מו, ב). ורות גם היא נתגיירה שנאמר (רות א, טז) כי אל אשר תלכי אלך וגוי מתוך
תשובת רות אנו יודעין מה אמרה לה נעמי שאמרה לה אסור לך תחום שבת אל אשר תלכי אלך.
אסור לך ייחוד באשר תליני אלין. מפקדינן בתרי"ג מצות עמך עמי. אסור לך ע"א ואלהיך אלהי.
ארבע מיתות נמסרו לבית דין באשר תמותי אמות. שני קברים מתוקנים לב"ד אחד לנסקלין
ולנשרפין ואחד לנהרגין ולנחנקין ושם אקבר. הכי איתא בפרק החולץ (מז, ב) ועל כן נהגו לומר
רות בחג השבועות.

ב) אמונה בעת רעב

ספר בראשית פרק יב
(י) ויהי רעב בארץ וירד אברהם מצרימה לגור שם כי כבד הרעב בארץ:

רמב"ן על בראשית פרק יב פסוק י
ודע כי אברהם אבינו חטא חטא גדול בשגגה שהביא אשתו הצדקת במכשול עון מפני פחדו פן
יהרגוהו, והיה לו לבטוח בשם שיציל אותו ואת אשתו ואת כל אשר לו, כי יש באלהים כח לעזור
ולהציל גם יציאתו מן הארץ, שנצטווה עליה בתחילה, מפני הרעב, עון אשר חטא, כי האלהים
ברעב יפדנו ממות ועל המעשה הזה נגזר על זרעו הגלות בארץ מצרים ביד פרעה במקום המשפט
שמה הרשע והחטא:

ג) ערפה ורות

מדרש רבה רות פרשה ב פסקה כ
(כ) יד ותשאנה קולן ותבכינה חסר אל"ף תשש כחן שהן מהלכות ובוכות ר' ברכיה בשם ר' יצחק
מ' פסיעות הלכה ערפה עם חמותה ונתלה לבנה ארבעים יום שנאמר (שמואל א' י"ז) ויגש
הפלשתי השכם והערב ר' יודן בשם ר' יצחק ד' מילין הלכה ערפה עם חמותה ועמדו ממנה ד'
גבורים שנאמר (שם ב' כ"א) ארבעת אלה יולדו להרפה א"ר יצחק כל אותו הלילה שפרשה ערפה
מחמותה נתערבו בה ערות גוים של מאה בני אדם הה"ד (שם א' י"ז) והוא מדבר עמם וגוי
ממערכות פלשתים ממערות כתיב ממאה ערלות גוים שנתערו בה כל הלילה ר' תנחומא אמר אף
כלב אחד דכתיב (שם) ויאמר הפלשתי אל דוד הכלב אנכי:

ד) שם ה'

משנה מסכת ברכות פרק ט
והתקינו, **שִׁיָּהָא אָדָם שׁוֹאֵל אֶת שְׁלוֹם חֲבֵרוֹ בְּשֵׁם**, שְׁנֵאמַר (רות ב) וְהִנֵּה בָעֵז בָּא מִבֵּית לָחֶם, וַיֹּאמֶר
לְקוֹצְרִים הִ' עִמָּכֶם, וַיֹּאמְרוּ לוֹ, יִבְרַכְךָ הִ'. וַאֲמַר (שופטים ו) הִ' עִמָּךְ גְּבוּר הַחֵיל. וַאֲמַר (משלי כג)
אֵל תִּבְזוּ כִּי זָקְנָה אִמְךָ. וַאֲמַר (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לַהִ' הִפְרוּ תוֹרְתְךָ. רַבִּי נֶתַן אֹמַר, הִפְרוּ
תוֹרְתְךָ עֵת לַעֲשׂוֹת לַהִ':

ה) אמונתה של רות

מגילת רות פרק ב'

(יא) וַיַּעַן בְּעֵז וַיֹּאמֶר לָהּ הֲגֵד הֲגֵד לִי כָל אֲשֶׁר עָשִׂית אֶת חֲמוּתְךָ אַחֲרֵי מוֹת אִישׁךָ וַתַּעֲזֹבִי אֲבִיךָ וְאִמְךָ וְאָרֶץ מוֹלְדְתְךָ וַתֵּלְכִי אֵל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ תְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם :

ספר בראשית פרק יב

(א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ עֵבְרָא וּמְמוֹלְדְתְךָ וּמִבְּיַת אֲבִיךָ אֵל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ :

ו) אהבת הגר

ספר ויקרא פרק יט

(לג) וְכִי יִגִּיר אִתְּךָ גֵר בְּאֶרֶץְכֶם לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ :

(לד) כְּאֶזְרַח מִפֶּם יִהְיֶה לְכֶם הַגֵּר הַגֵּר אִתְּכֶם וְאַהֲבַתְּ לוֹ כְּמוֹךָ כִּי גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם :

רמב"ם יד החזקה - הלכות דעות פרק ו

(ד) אהבת הגר **שבא ונכנס תחת כנפי השכינה** שתי מצוות עשה אחת מפני שהוא בכלל ריעים ואחת מפני שהוא גר והתורה אמרה ואהבתם את הגר צוה על אהבת הגר כמו שצוה על אהבת עצמו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך הקב"ה עצמו אוהב גרים שנאמר ואוהב גר :

Loving a convert who has come **to nestle under the wings of the Shechinah** fulfills two positive commandments: one for he is [also] included among the “neighbours” [whom we are commanded to love] and one because he is a convert and the Torah (Devarim 10:19) states: “and you shall love the converts”. [Thus, G-d] has commended us concerning the love of a convert just as He has commended us concerning loving Himself as [Devarim 11:1] states “and you shall love God, your Lord”. The Holy One, blessed be He, Himself loves converts as [Devarim 10:18] states: “and He loves converts”.

ז) והלכת בדרכיו

פרק ג

(ט) וַיֹּאמֶר מִי אֶת וַתֹּאמֶר אֲנִי רות אֲמַתְךָ וּפְרִשְׁתָּ כְּנַפְךָ עַל אֲמַתְךָ כִּי גֵאֵל אֶתָּה :

פרק ב

(יב) יִשְׁלַם ה' פְּעֻלָּךְ וְתִהְיֶי מְשֻׁכְּרֶתךָ שְׁלֵמָה מֵעַם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאת לְחַסוֹת תַּחַת כְּנַפָּיו :

ח) חסדו של ה'

פרק א

(ח) וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְשִׁתִּי כִלְתִּיהָ לְכִנָּה שְׁבִנָּה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה יַעֲשֶׂה ה' עִמָּכֶם חֶסֶד כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעַמְדִי :

פרק ג

(כ) וַתֹּאמֶר נְעָמִי לְכִלְתָּה בְּרוּךְ הוּא לָה' אֲשֶׁר לֹא עָזַב חֶסְדּוֹ אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נְעָמִי קְרוּב לָנוּ הָאִישׁ מִגִּאֲלוֹנוּ הוּא :

ט) מילויה של נעמי

פרק א

(כא) אֲנִי מְלֵאָה הִלְכֹתִי וְרִיקָם הָשִׁיבֵנִי ה' לָמָּה תִקְרָאנָה לִי נְעָמִי וְהִי עֲנָה בִי וְשָׁדִי הִרַע לִי :

פרק ג

(יז) וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ הַשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִי אָמַר אֵלַי אֵל תְּבוֹאֵי רִיקָם אֵל חֲמוּתְךָ :

י) רחל ולאה אשר בנו שתיהם

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג/ב
 בשכר צניעות שהיתה בה ברחל זכתה ויצא ממנה שאול ובשכר צניעות שהיה בו בשאול זכה ויצאת ממנו אסתר ומאי צניעות היתה בה ברחל דכתיב ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי אחי אביה הוא והלא בן אחות אביה הוא אלא אמר לה מינסבא לי אמרה ליה אין מיהו אבא רמאה הוא ולא יכלת ליה אמר לה אחיו אנא ברמאות אמרה ליה ומי שרי לצדיקי לסגויי ברמיותא אמר לה אין עם נבר תתבר ועם עקש תתפל אמר לה ומאי רמיותא אמרה ליה אית לי אחתא דקשישא מינאי ולא מנסיב לי מקמה **מסר לה סימנים** כי מטא ליליא אמרה השתא מיכספא אחתאי מסרתינהו ניהלה והיינו דכתיב ויהי בבקר והנה היא לאה מכלל דעד השתא לאו לאה היא אלא מתוך סימנין שמסרה רחל ללאה לא הוה ידע עד השתא לפיכך זכתה ויצא ממנה שאול

יא) בנה של נעמי

פרק א (יא) ותאמר נעמי שבנה בנתי למה תלכנה עמי העוד לי בנים במעי והיו לכם לאנשים :
פרק ד (יז) ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד :

יב) ותקראנה שמו עובד

ילקוט שמעוני רות רמז תקצו
 ומה ענין רות אצל עצרת שנקראת בעצרת בזמן מתן תורה, **ללמדך שלא נתנה תורה אלא על ידי יסורין ועוני** וכה"א חיתך ישבו בה תכין בטובתך לעני אלהים :

And what is the connection between Rut and Atzeret (ie. Shavuot) which is referred to by the name 'Atzeret' (which connotes refraining or stopping) at the time of the giving of the Torah?
To teach us that the Torah is only given through suffering and poverty. It therefore says 'Your flock settled there; you did prepare for the poor in Your goodness, O G-d' (Tehillim 68:11).

משנה ברורה סימן תצ ס"ק יז
 (יז) ונוהגין לומר שה"ש וכו' - מפני שמפורש בו ענין יציאת מצרים ובסוכות קהלת מפני שהם ימי שמחה וכתיב בקהלת ולשמחה מה זו עושה ורות בשבועות דאיתא בילקוט רות מה ענין רות אצל עצרת שנקראת בזמן מתן תורה ללמדך **שלא ניתנה תורה אלא ע"י יסורין ועוני** וכו'

ספר שופטים פרק יב
 (ח) וישפט אחריו את ישראל אבצן מבית לחם :
 (ט) ויהי לו שלשים בנים ושלשים בנות שלח החוצה ושלשים בנות הביא לבניו מן החוץ וישפט את ישראל שבע שנים :

ילקוט שמעוני שופטים פרק ג' רמז מב
 אבצן מבית לחם אמר רבה בר יצחק א"ר (יצחק) **אבצן זה בעז** ואמר רבה בר יצחק ק"כ משתאות עשה בועז לבניו שנאמר ויהי לו שלשים בנים ושלשים בנות (שלשים בנות) שלח החוצה ושלשים בנות הביא לבניו מן החוץ ובכלם לא זמן את מנוח אמר כודנא עקרה במאי פרעא לי. תאנה **וכלם מתו בחיינו** והיינו דאמרי אינשי בחיך דילדה אתתך שתין שתין מאי הנאה אית לך דילדה אכפל ואוליד חד טב דמשתין זריז :

יג) הוא אבי ישי אבי דוד - מורשתה של רות - דוד וצאצאיו

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יא/א
 בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה וגו' מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא אמר ליה מאי כולי האי אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה אמר ליה משום

דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו אמר ליה בהדי כבשי דרחמנא למה לך מאי דמפקדת איבעי לך למעבד ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד אמר ליה השתא הב לי ברתך אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מנאי בנין דמעלו אמר ליה **כבר נגזרה עליך גזירה** אמר ליה בן אמוץ כלה נבואתך וצא **כך מקובלני מבית אבי אבא אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים**

ספר שמואל ב פרק יב

- (טו) **וַיֵּלֶךְ נֹתָן אֶל בֵּיתוֹ וַיִּגַּף יְהוָה אֶת הַיֵּלֶד אֲשֶׁר יָלְדָה אִשְׁתּוֹ אוֹרִיָּה לְדָוִד וַיֵּאָנֵשׁ :**
 (טז) **וַיִּבְקֹשׁ דָּוִד אֶת הָאֱלֹהִים בְּעֵד הַנְּעָר וַיִּצָּם דָּוִד צוֹם וּבָא וְלֵן וְשָׁכַב אַרְצָה :**
 (יז) **וַיִּקְמוּ זָקְנֵי בֵּיתוֹ עָלָיו לְהַקְיֵמוֹ מִן הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה וְלֹא בָּרָא אֹתָם לָחֵם :**
 (יח) **וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת הַיֵּלֶד וַיֵּרְאוּ עֲבָדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ כִּי מָת הַיֵּלֶד כִּי אָמְרוּ הֲנִה בְּהִיּוֹת הַיֵּלֶד חַי דְּבָרְנוּ אֵלָיו וְלֹא שָׁמַע בְּקוֹלְנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו מָת הַיֵּלֶד וְעָשָׂה רָעָה :**
 (יט) **וַיֵּרָא דָּוִד כִּי עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיִּבֶן דָּוִד כִּי מָת הַיֵּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל עֲבָדָיו הַמָּת הַיֵּלֶד וַיֹּאמְרוּ מָת :**
 (כ) **וַיִּקֶּם דָּוִד מִהָאָרֶץ וַיֵּרְחֹץ וַיִּסָּף וַיַּחֲלֹף שְׂמֹלֹתָיו וַיִּבָּא בֵּית יְהוָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּבָּא אֶל בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיִּשְׁיֵמוּ לוֹ לָחֵם וַיֹּאכֹל :**
 (כא) **וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָהּ בְּעֵבֹר הַיֵּלֶד חַי צִמְתָּ וַתִּבְדֹּךְ וְכֹאֲשֶׁר מָת הַיֵּלֶד קָמָת וַתֹּאכֹל לָחֵם :**
 (כב) **וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֵּלֶד חַי צִמְתִּי וְאַבְבָּהּ כִּי אָמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ וְחַנְּנִי ה' וְחַי הַיֵּלֶד :**
 (כג) **וַעֲתָה מָת לָמָּה זֶה אֲנִי צָם הָאוֹכֵל לְהַשִּׁיבוּ עוֹד אֲנִי הַלֵּךְ אֵלָיו וְהוּא לֹא גָשׁוּב אֵלַי :**